

U S T A W A

z dnia.....

o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw

Art. 1. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963, 1247, 1579, 1807, 1810 i 1921) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) w pkt 2 po lit. za dodaje się lit. zaa w brzmieniu:

„zaa) inne niż powiatowe urzędy pracy podmioty wypłacające stypendium w okresie szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego w ramach projektów lub programów finansowanych z udziałem środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej – w stosunku do osób pobierających stypendium w okresie szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego,”

b) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a. podmiot zgłaszający ubezpieczonych do ubezpieczeń społecznych – podmiot niebędący płatnikiem składek, o którym mowa w art. 4 pkt 2, który dokonał zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 4 oraz art. 8 ust. 2a;”

c) po pkt 16 dodaje się pkt 16a w brzmieniu:

„16a) numer rachunku składkowego – numer rachunku wygenerowany przez Zakład;”

2) w art. 23 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.)¹⁾, z wyłączeniem art. 56a Ordynacji podatkowej.”

3) art. 31 otrzymuje brzmienie:

„Art. 31. Do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio: art. 12, art. 26, art. 29 § 1 i 2, art. 33, art. 33a, art. 33b, art. 38a, art. 51 § 1, art. 55, art. 59 § 1 pkt 1,

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 978, 1197, 1269, 1311, 1649, 1923, 1932 i 2184 oraz z 2016 r. poz. 195, 615, 846, 1228 i 1579.

3, 4, 8 i 9, art. 60 § 1, art. 61 § 1, art. 62 § 1, 3 i 5, art. 62b § 1 pkt 2 i § 3, art. 72 § 1 pkt 1 i 4 i § 2, art. 73 § 1 pkt 1 i 5, art. 77b § 1 i 2, art. 91, art. 93, art. 93a-93c, art. 93e, art. 94, art. 97 § 1, art. 98 § 1 i 2 pkt 1, 2, 5 i 7, art. 100, art. 101, art. 105 § 1 i 2, art. 106 § 1 i 2, art. 107 § 1, 1a, § 2 pkt 2 i 4 i § 3, art. 108 § 1, 3 i 4, art. 109 § 1 w zakresie art. 29, art. 109 § 2 pkt 1, art. 110 § 1, § 2 pkt 2, § 3, art. 111 § 1-4 i § 5 pkt 1, art. 112 § 1-5, art. 112b, art. 112c, art. 113, art. 114, art. 115-117, art. 118 § 1 oraz art. 119 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.”;

4) w art. 33 po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. Organ prowadzący rejestr PESEL przekazuje do Zakładu w formie elektronicznej:

1) zbiór nowo nadanych poprzedniego dnia numerów PESEL i odpowiadające im dane z rejestru PESEL;

2) informacje o zmianie danych objętych zbiorem, o którym mowa w pkt 1.

4b. Format przekazywanych danych, o których mowa w ust. 4a, uzgadnia organ prowadzący rejestr PESEL i Zakład.”;

5) w art. 34 w ust. 2 skreśla się wyrazy „z zakresu ubezpieczeń społecznych”;

6) w art. 35:

a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„We wszystkich dokumentach związanych z ubezpieczeniami społecznymi, w tym z rozliczaniem i przyznawaniem oraz wypłatą świadczeń określonych odrębnymi przepisami, należy podawać:”;

b) po ust. 1a dodaje się ust. 1b i 1c w brzmieniu:

„1b. W dokumentach płatniczych należy podawać numer rachunku składkowego. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do dokumentów płatniczych.

1c. W przypadku gdy płatnik składek nie posiada nadanego numeru NIP, Zakład może wystąpić o jego nadanie.”;

7) po art. 38 dodaje się art. 38a w brzmieniu:

„Art. 38a. 1. W razie sporu dotyczącego ustalenia płatnika składek Zakład wydaje decyzję podmiotowi zgłaszającemu ubezpieczonych do ubezpieczeń społecznych oraz płatnikowi składek ustalonemu przez Zakład.

2. Jeżeli, w wyniku uprawomocnienia się decyzji, o których mowa w ust. 1, zostanie potwierdzone, że płatnikiem składek jest płatnik składek ustalony

przez Zakład, Zakład sporządza za tego płatnika z urzędu dokumenty związane z ubezpieczeniami społecznymi określone w ustawie za okres wskazany w decyzji.

3. Jeżeli podmiot zgłaszający ubezpieczonych do ubezpieczeń społecznych wypłacał świadczenia podlegające rozliczeniu w ciężar składek na ubezpieczenia społeczne za okres wskazany w decyzji, sporządzane przez Zakład dokumenty, o których mowa w ust. 2, uwzględniają te świadczenia.
4. Składki nienależnie opłacone przez podmiot zgłaszający ubezpieczonych do ubezpieczeń społecznych za okres wskazany w decyzji, o której mowa w ust. 1, Zakład zalicza z urzędu na poczet należności z tytułu składek płatnika składek. Zakład dokonuje zaliczenia ustalonej do zaliczenia kwoty na poczet zaległych lub bieżących składek, a w razie ich braku – na poczet przyszłych składek. Art. 24 ust. 6a-6f nie stosuje się.
5. Kwotę do zaliczenia na poczet należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne ustala się dla okresów rozliczeniowych wskazanych w decyzji, o której mowa w art. 1, dla wszystkich ubezpieczonych płatnika składek, zgłoszonych za dany okres rozliczeniowy przez podmiot zgłaszający ubezpieczonych do ubezpieczeń społecznych według następującego wzoru:

$$\begin{array}{l} \text{kwota do} \\ \text{zaliczenia za} \\ \text{dany okres} \\ \text{rozliczeniowy} \end{array} = \frac{\text{wpłata podmiotu zgłaszającego} \\ \text{ubezpieczonych do ubezpieczeń społecznych} \\ \text{za dany okres rozliczeniowy}}{\text{łączna suma składek wykazanych w} \\ \text{deklaracji rozliczeniowej przez podmiot} \\ \text{zgłaszający ubezpieczonych do ubezpieczeń} \\ \text{społecznych za dany okres rozliczeniowy}} \times \begin{array}{l} \text{kwota zadeklarowanych} \\ \text{składek za ubezpieczonego} \\ \text{przez podmiot zgłaszający} \\ \text{ubezpieczonych do} \\ \text{ubezpieczeń społecznych} \\ \text{za dany okres} \\ \text{rozliczeniowy} \end{array}$$

6. Kwotę do zaliczenia na poczet należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne płatnika składek ustala się w zaokrągleniu do pełnych złotych w dół, a grosze pomija się.
7. Do należności płatnika składek z tytułu składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne ust. 4-6 stosuje się odpowiednio.”;

8) po art. 43a dodaje się art. 43b w brzmieniu:

- „Art. 43b. 1. Zakład generuje i przydziela numer rachunku składkowego dla płatnika składek niezwłocznie po utworzeniu konta płatnika składek, w celu opłacania należności z tytułu składek, o których mowa w art. 47 ust. 4.
2. Informację o przydzielonym numerze rachunku składkowego Zakład przekazuje płatnikowi składek w postaci papierowej lub – w przypadku płatnika składek, który w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład utworzył profil informacyjny – udostępnia numer rachunku składkowego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład.
 3. W przypadku nieotrzymania informacji o przydzielonym numerze rachunku składkowego płatnik składek jest obowiązany zwrócić się do terenowej jednostki organizacyjnej o jej przekazanie, przed najbliższym terminem opłacania składek.
 4. Skutki otrzymania błędnej informacji o przydzielonym numerze rachunku składkowego nie obciążają płatnika składek.
 5. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi w drodze rozporządzenia szczegółowy sposób generowania numerów rachunków składkowych i przydzielania ich płatnikom składek, kierując się potrzebą zapewnienia prawidłowości ewidencjonowania składek.”;

9) w art. 45:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) ewidencjonuje się dane identyfikacyjne, numery rachunków składkowych, numer NIP i numer identyfikacyjny REGON, a jeżeli płatnikowi składek nie nadano tych numerów lub jednego z nich – numer PESEL lub serię i numer dowodu osobistego albo paszportu, nazwy i numery rachunków bankowych płatnika, dane informacyjne płatnika składek, w tym szczególną formę prawną według krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej (REGON), kod rodzaju działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) oraz wszelkie inne dane konieczne do obsługi konta, a w szczególności dla celów rozliczania należności z tytułu składek oraz dla celów prowadzenia postępowania egzekucyjnego, w tym informacje dotyczące współników spółek cywilnych, jawnych i komandytowych, w zakresie rejestrowanym w Centralnym Rejestrze Podmiotów – Krajowej Ewidencji Podatników;”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zakład ma prawo uzupełniać dane na koncie płatnika składek o numery NIP i REGON oraz numery rachunków składkowych.”;

10) w art. 47:

a) w ust. 4:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

"Należności z tytułu składek na:",

– w pkt 5 skreśla się kropkę i dodaje się część wspólną w brzmieniu:

"- opłaca się jedną wpłatą na przydzielony przez Zakład numer rachunku składkowego.",

b) w ust. 4a:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Należności z tytułu składek, o których mowa w ust. 4, płatnik składek opłaca przy użyciu:”;

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) dokumentów płatniczych składanych za pośrednictwem dostawcy usług płatniczych według wzorów określonych przez dostawcę usług płatniczych,”;

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) dokumentu elektronicznego z programu informatycznego udostępnianego płatnikom składek przez dostawcę usług płatniczych,”;

c) uchyla się ust. 4d,

d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Informacje zawarte w dokumentach płatniczych przekazywane są jako zlecenie płatnicze dla Zakładu poprzez międzybankowy system elektroniczny lub poprzez system elektronicznych rozrachunków wewnątrzbankowych, banku obsługującego rachunek bankowy Zakładu, w ramach którego prowadzone są rachunki składkowe. Zlecenie to powinno w szczególności zawierać informację, o której mowa w art. 35 ust. 1b oraz datę obciążenia rachunku bankowego płatnika, jeżeli wpłata dokonana jest w formie polecenia przelewu, lub datę dokonania wpłaty, jeżeli wpłata dokonana jest w formie gotówkowej.”;

e) uchyla się ust. 5a,

f) ust. 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„6. Dokument płatniczy musi zawierać w szczególności informację, o której mowa w art. 35 ust. 1b.

7. Brak możliwości identyfikacji wpłaty płatnika składek lub błędne oznaczenie numeru rachunku składowego nie obciąża Zakładu.”,

g) ust. 10a otrzymuje brzmienie:

„10a. Jeżeli nie nastąpiło przekazanie składki do otwartego funduszu emerytalnego w terminie z przyczyn leżących po stronie Zakładu, od Zakładu są należne odsetki liczone według zmiennej stopy procentowej, obowiązującej dla kolejnych trzymiesięcznych okresów, rozpoczynających się pierwszego dnia każdego kwartału kalendarzowego. Wysokość zmiennej stopy procentowej jest obliczana jako średnia arytmetyczna stóp referencyjnych Narodowego Banku Polskiego obowiązujących w okresie 3 miesięcy do końca miesiąca poprzedzającego ostatni miesiąc przed rozpoczęciem danego kwartału i jest zaokrąglana do dwóch miejsc po przecinku. Do obliczania odsetek przyjmuje się, że rok wynosi 365 dni.”,

h) uchyla się ust. 10c-10g,

i) ust. 10h i 10i otrzymują brzmienie:

„10h. Odsetki określone w ust. 10a są przekazywane na rachunek ubezpieczonego do otwartego funduszu emerytalnego.

10i. Odsetek, o których mowa w ust. 10a, nie nalicza się, jeżeli ich wysokość nie przekroczyłaby 2,00 zł.”;

11) w art. 49:

a) w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) kolejność i sposób zaliczania wpłat na należności FUS oraz inne należności, do których poboru jest zobowiązany Zakład,”,

b) uchyla się ust. 3 i 3a,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do innych należności, do których poboru jest zobowiązany Zakład.”;

12) w art. 50:

a) po ust. 4 dodaje się ust. 4a-4c w brzmieniu:

„4a. Zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek oraz decyzje o odmowie wydania zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek, wydane przez Zakład w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym

podpisem elektronicznym, mogą być wykorzystywane w formie wydruku przez płatnika składek, który je uzyskał.

4b. Zakład umożliwia weryfikację zaświadczenia lub decyzji, o których mowa w ust. 4a, przez udostępnioną przez Zakład stronę internetową, po podaniu:

- 1) danych identyfikujących zaświadczenie albo decyzję;
- 2) typu identyfikatora płatnika składek i jego numeru;
- 3) daty wydania zaświadczenia lub decyzji.

4c. Wydruki, o których mowa w ust. 4a, mają moc zrównaną z mocą dokumentów wydawanych przez Zakład, jeżeli posiadają dane, o których mowa w ust. 4b pkt 1-3, umożliwiające ich weryfikację w sposób wskazany w ust. 4b.”,

b) po ust. 10a dodaje się ust. 10aa-10ac w brzmieniu:

„10aa. Opłatę, o której mowa w ust. 10, wnosi się w terminie 14 dni od dnia wystawienia przez Zakład rachunku.

10ab. Od nieuiszczonej w terminie opłaty, o której mowa w ust. 10, należne są od komornika odsetki w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie określonych przepisami prawa cywilnego. Odsetek nie nalicza się jeżeli ich wysokość nie przekraczałaby trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1113 i 1250) za traktowanie przesyłki listowej jako przesyłki poleconej.

10ac. W sprawach o roszczenia z tytułu opłaty, o której mowa w ust. 10 i odsetek, o których mowa w ust. 10ab, stosuje się przepisy prawa cywilnego.”;

13) w art. 61 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Prognoza, o której mowa w ust. 3, jest przedstawiana Radzie Ministrów co 3 lata, do dnia 30 czerwca, wraz z opinią aktuarusza działającego na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej. Wyboru aktuarusza dokonuje Rada Nadzorcza Zakładu.”;

14) po art. 66 dodaje się art. 66a w brzmieniu:

„Art. 66a. Zakład jest dostawcą usług płatniczych w rozumieniu art. 4 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych.”;

15) w art. 75 w ust. 2 w pkt 11 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

„12) wybór aktuarusza działającego na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej, który wykona opinię do wieloletniej prognozy kroczącej dochodów i wydatków funduszu emerytalnego, o której mowa w art. 61 ust. 1.”.

16) w art. 83 w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) ustalania płatnika składek;”;

17) w art. 83d dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Nie wydaje się interpretacji indywidualnych w zakresie tych elementów stanu faktycznego, które w dniu złożenia wniosku o interpretację są przedmiotem toczącego się postępowania wyjaśniającego lub kontroli albo gdy w tym zakresie sprawa została rozstrzygnięta co do jej istoty w decyzji Zakładu.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 28 maja 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 675) art. 34 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„Art. 34. 1. W latach 2017 – 2026 maksymalny limit wydatków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu zasiłków macierzyńskich za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu rodzicielskiego wynosi:

- 1) 2017 r. – 5 324 875 000 zł,
- 2) 2018 r. – 5 774 016 000 zł,
- 3) 2019 r. – 6 292 069 000 zł,
- 4) 2020 r. – 6 834 548 000 zł,
- 5) 2021 r. – 7 385 976 000 zł,
- 6) 2022 r. – 7 930 340 000 zł,
- 7) 2023 r. – 8 485 328 000 zł,
- 8) 2024 r. – 9 059 883 000 zł,
- 9) 2025 r. – 9 199 780 000 zł,
- 10) 2026 r. – 9 785 606 000 zł.

2. W przypadku gdy wielkość wydatków z tytułu zasiłków macierzyńskich za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu rodzicielskiego po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 49% limitu wydatków przewidzianych na ten rok, Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych może zwiększyć limity, o których mowa w ust. 1, o kwoty oszczędności z tytułu innych wydatków lub podejmie inne działania w celu zagwarantowania możliwości wypłaty świadczeń z tytułu zasiłków macierzyńskich za okres

ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu rodzicielskiego wszystkim uprawnionym.”.

Art. 3. 1. Do dnia 31 grudnia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wygeneruje numery rachunków składkowych i zewidencjonuje je na kontach płatników składek, o których mowa w art. 43b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wpisanych do Centralnego Rejestru Płatników Składek.

2. Informacje o numerach rachunków składkowych Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekaze płatnikom składek, którzy opłacają należności z tytułu składek w terminie, o którym mowa w ust. 1, w postaci papierowej lub – w przypadku płatników składek, którzy w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych utworzyli profil informacyjny – udostępni numery rachunków składkowych w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

3. Jeżeli płatnicy składek, o których mowa w ust. 2, nie otrzymają informacji o numerach rachunków składkowych w terminie do dnia 31 grudnia 2017 r., są obowiązani zwrócić się do terenowej jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o jej przekazanie przed najbliższym terminem opłacania składek.

Art. 4. 1. Organ prowadzący rejestr PESEL przekaze do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w formie elektronicznej zbiór nadanych w okresie od dnia 19 kwietnia 2016 r. do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie ustawy numerów PESEL i odpowiadające im dane z rejestru PESEL, aktualnych na dzień przekazania.

2. Format przekazywanych danych, o których mowa w ust. 1, uzgadnia organ prowadzący rejestr PESEL i Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 5. 1. Do wpłat dokonanych po dniu 31 grudnia 2017 r., dotyczących należności z tytułu składek do poboru których zobowiązany jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych, za okres przed dniem 1 stycznia 2018 r. stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Przepis art. 47 ust. 10a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą ma zastosowanie do obliczania odsetek należnych od pierwszego dnia kwartału kalendarzowego następującego po dniu wejścia w życie ustawy.

3. Postępowania o wymierzenie opłaty dodatkowej na podstawie art. 47 ust. 10c ustawy zmienianej w art. 1, wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, ulegają umorzeniu z mocy prawa.

4. Uzyskane wpłaty z tytułu opłaty dodatkowej w postępowaniach, o których mowa w ust. 3, rozlicza się na należności z tytułu składek.

5. Do rozpatrzenia wniosków komorników sądowych złożonych na podstawie art. 50 ust. 10 ustawy zmienianej w art. 1, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy art. 50 ust. 10aa-10ac ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

6. Do rozpatrzenia wniosków złożonych na podstawie art. 83d ustawy zmienianej w art. 1, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 1 lit. c, pkt 8 w zakresie art. 43b ust. 5, pkt 9 i art. 3, które wchodzi w życie z dniem 1 października 2017 r.;
- 2) art. 1 pkt 6, pkt 8 w zakresie art. 43b ust. 1-4, pkt 10 lit. a-f i pkt 11, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.